

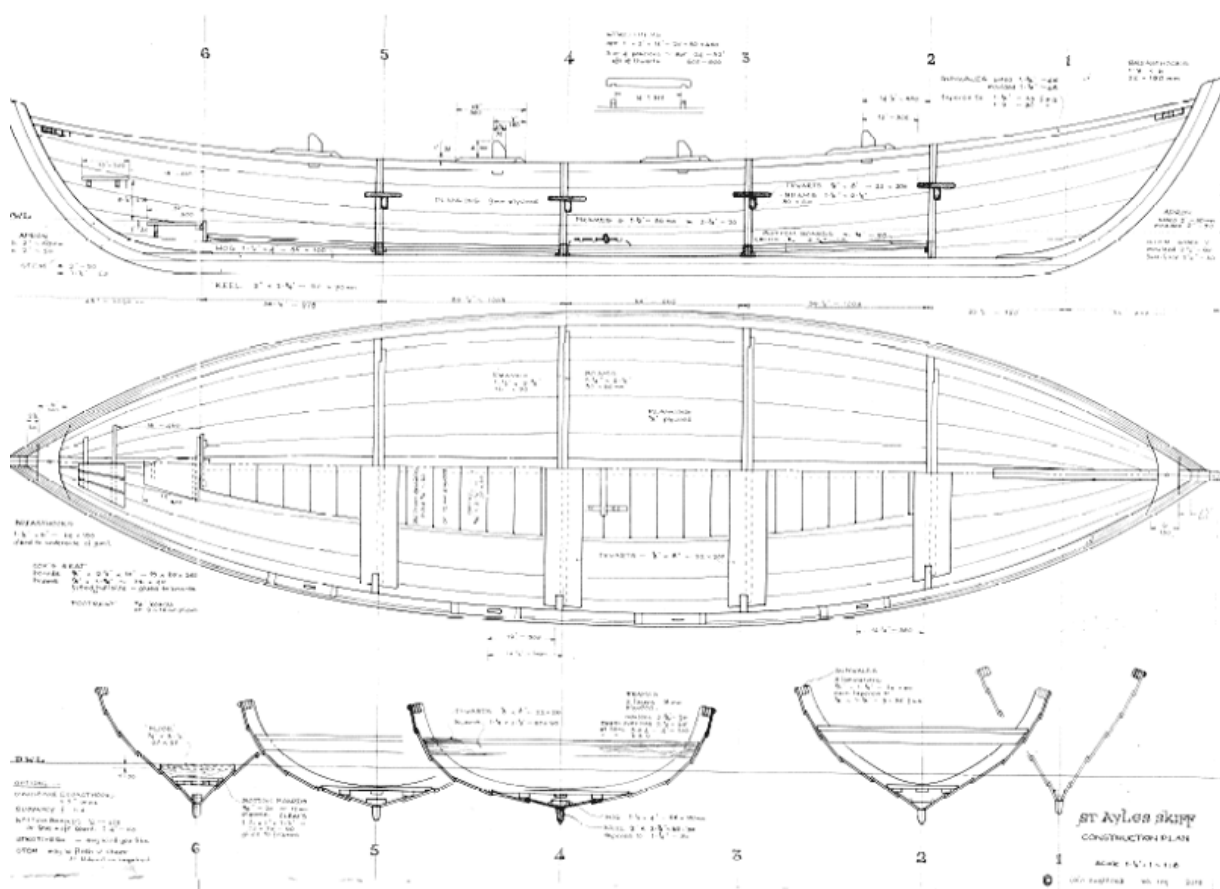
St Ayles Skiff

samen bouwen en roeien

De bouw van een boot van hechthout volgens de klinker methode was ooit de start voor veel Waarschippers. Met een St Ayles skiff bouw je niet alleen een prachtige houten boot maar ook aan je conditie en teamgeest. Daarmee ben je meteen deel van een hechte gemeenschap die twaalf jaar geleden begon in Schotland.

De St Ayles skiff is een 22 ft lange roeiboot van de vakbekwame hand van Iain Oughtred die geïnspireerd werd door de traditionele boten langs de kusten van Schotland. In samenwerking met het Scottish Fisheries Museum in Anstruther, ontwierp Oughtred in 2008 deze zelfbouw boot uitgevoerd in zeewaardig multiplex en massief lariks verlijmd met epoxy. Het concept komt ons als Waarschippers heel vertrouwd voor.

Inmiddels zijn er meer dan 400 van deze boten gebouwd door gemeenschappen langs de kusten van Schotland, Ierland, Engeland, Canada, USA, Nieuw Zeeland, Australië en Zuid-Afrika. Zo'n tien jaar geleden bracht WSV Woudrichem de skiff naar Nederland. Inmiddels zijn er in ons land 21 bouwpakketten verkocht en 13 boten in de vaart. Enthousiaste clubs zijn te vinden in Altena, Nijkerk, Heusden, Gorkum, Oudewater, Alkmaar en Den Helder. En er wordt op diverse

plaatsen gebouwd. Zo zijn in Lelystad 6-VWO leerlingen bezig met de opzet van Boot Onderwijs Lelystad (BOL) met als doel om ieder jaar een St. Ayles skiff te bouwen. Zowel de zelfbouwprojecten als het roeien met deze boten dragen sterk bij aan een gemeenschapsgevoel waarbij alle generaties mee kunnen doen.

De boot wordt door “De Bootbouwer” in Steenbergse als bouw pakket geleverd. Het bouw pakket omvat de huidgangen die in 10 mm hechthout worden aangeleverd evenals de bouwtafel, hulpbouwspanten en de overige onderdelen. De klinkerbouw komt ons als Waarschippers heel bekend voor, maar de St Ayles wordt met hechthout gangen op spant gebouwd zonder stringers. Romp, riemen en uitrusting dienen geheel in hout te worden uitgevoerd conform tekening en de klasse regels die zijn opgesteld door de Scottish Coastal Rowing Association (SCRA).

Voor verlijming en bescherming wordt gebruik gemaakt van epoxy hars en harder.

De Zuidwal

Geïnspireerd door Woudrichem gingen wij bij onze vereniging “De Zuidwal” in Nijkerk eind 2018 met de bouw van onze eerste skiff van start. Twee avonden per week werkten we met een groep van 3 tot 6

mensen aan het opzetten van de bouwtafel, het stellen van de hulpspanten, verlijmen van de stevenbalken en het tot een lengte lijmen van de gangdelen. Na het plaatsen van de stevens en de spanten, konden de gangen één voor één op de spanten en stevens worden gelijmd. Nadat de romp driemaal in de epoxy was gezet kon deze gedraaid worden. Vervolgens konden we ook de binnenkant in de epoxy zetten. Het inlijmen van de dolboorden, de doften (zitplanken) en voetsteunen complementeerde het casco. We kozen voor een klassiek roer met een horizontaal gebogen helmstok. De dolpennen draaiden we uit pokhout dat smerende eigenschappen heeft en vroeger daarom gebruikt werd voor schroefaslagers.

Roeien met de riemen die je maakt

We hebben relatief veel aandacht aan de riemen besteed omdat deze qua houtsoort, afmetingen en vorm geheel vrij zijn mits de bladen maar vlak en symmetrisch zijn. Belangrijk zijn natuurlijk gewicht, sterkte en stijfheid maar daar komt ook nog de gewichts balans tussen het binnenboord deel en het buitenboord deel bij.

De St. Ayles wordt geroeid door 4 boordroeiers; dat wil zeggen 1 riem per roeier. De boot is een "Double ender" en daarom hebben de slagroeier en de boegroeier minder bootbreedte beschikbaar dan de beide middenroeiers. De middenriemen zijn dus langer (4.5 tot 5.0 m) dan de slag- en boegriem. Wij hebben de riemen gemaakt van Alaska Cedar ook wel bekend als Yellow Cedar; super licht, sterk en taai. Door de riem op te bouwen uit vier delen waarbij het binnenboord deel met een zware kern van bijv. mahonie wordt uitgevoerd en een blad van 3 mm hechthout vastgezet met grote fillets, kregen we een sterke lichte constructie.

Van bouwen naar roeien

Tijdens de bouw groeide de animo voor het project gestaag. Veel leden zagen de mogelijkheid om ook in de winter samen actief te zijn. Veel mensen ervoeren dit ook als een leertraject in houtbewerking en het werken met epoxy. Naast het zaag-, schaaft- en freeswerk was er natuurlijk ook het nodige schuur-, lijm- en verfwerk te doen; voor

iedereen was er altijd wel een klusje. Begin maart 2019 kon de romp geverfd worden en ook de naam ambachtelijk geschilderd worden.

De tewaterlating onder begeleiding van “pipers” kon rekenen op veel belangstelling van de club en lokale pers. Na een “roei-clinic” van Woudrichem, konden Zuidwallers zelf de riem te hand nemen en zich inschrijven bij de roeicommissie. Al snel vormden zich een tiental roei teams die één of meerdere keren per week met “De Liefde” gingen roeien en daarmee hun conditie snel zagen versterken.

Inmiddels hadden we ons ook ingeschreven voor onze eerste wedstrijd; de Skiffies Worlds, het wereldkampioenschap dat in Juli 2019 werd gehouden in Stranraer aan de Schotse westkust. Iedere club mag met slechts één skiff meedoen aan dit kampioenschap maar om als club te winnen dien je wel in veel categorieën punten te verzamelen. Het gaat daarbij om leeftijdsklassen (van “under 19” tot “65+”) maar ook om mannen, vrouwen en mixed teams. Het St. Ayles roeien is duidelijk opgezet om de gemeenschapszin te bevorderen. Woudrichem (inmiddels 175 roeiers en 5 boten) was sterk vertegenwoordigd in alle categorieën en hun jeugdteam werd zelfs kampioen.

Wij konden met moeite aan de start van vier klassen verschijnen maar ons 60+ mix team wist, met slechts drie maanden roeiervaring, de finale te halen. Dit was een fantastisch evenement waar we veel geleerd en gezien hebben en ook leuke contacten hebben gelegd.

Geïnspireerd door dit succes deden teams van onze vereniging in augustus mee aan een roeiwedstrijd in Oudega en in december aan de prestatietocht “Rond Altena”. Tevens werd besloten om in 2020 mee te doen aan de “Great River Race” in Londen.

Tweede skiff

Inmiddels was het aantal roeiers bij onze club al gestegen tot 30 en wilden we ook binnen de vereniging de competitie aanmoedigen.

Een van onze leden had het jaar daarvoor zelf een bouw pakket gekocht en een romp gebouwd maar door omstandigheden stond dit project nu stil. Dit casco konden we tegen kostprijs overnemen.

Een bouw pakket kost zo'n drieduizend euro maar voordat de skiff compleet is met epoxy, riemen, verf, dekzeil en wegtrailer zit je op het dubbele van dat bedrag.

Gaandeweg melden zich 18 leden om als "aandeelhouder" mee te doen met dit cadeau aan onze vereniging voor haar 80-jarig jubileum.

En zo konden we in de winter van 19/20 niet alleen verbeteringen aan onze skiff uitvoeren zoals nieuwe voetsteunen, maar ook een tweede casco afbouwen. Tevens bouwden we op basis van onze ervaringen een nieuwe set riemen van 5 m lang in Yellow Cedar.

Door Corona kon de doop, tewaterlating en overdracht van onze tweede skiff genaamd “De Passie” pas op 18 september 2020 plaatsvinden.

Al de volgende dag werden beide skiffs ingezet voor de “Castle to Crane Race ”; een wedstrijd over 8 km die dit jaar wereldwijd op eigen water geroeid werd. De geklokte tijden werden via internet verwerkt in de uitslag.

Onze, van origine zeil- en motorbootvereniging heeft inmiddels het roeien omarmd. De roei-activiteiten geven een extra dimensie aan de club en hebben de samenwerking bevorderd. Dagelijks wordt er met de skiffs geroeid en de evenementen stralen uit op de club.

Skiffie Worlds 2022

Inmiddels is bekend gemaakt dat de 4^e Skiffie Worlds van 27 juni tot en met 2 juli 2022 georganiseerd zal worden door de Dutch St Ayles Rowing Association (DARA) op het Veerse meer bij Kortgene.

Een prachtig doel en tijdschema voor mensen die zelf wel eens een hechthouten boot willen bouwen, hun conditie willen verbeteren en deel van deze bouwers- en roeiersgemeenschap willen worden.

Henk van den Boom

Klapperboom